



evropský
sociální
fond v ČR



EVROPSKÁ UNIE



MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY



OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

CZ.1.07/1.5.00/34.0641

VY_12_INOVACE_ČJL_2-15

Vzdělávací obor: 33-56-H/01 Truhlář

36-67-H/ 01 Zedník

Předmět: Český jazyk a literatura

Tematická oblast: Stylistika

Tematický okruh:

1. Ukázky vypravování
2. Kompozice a slovník vypravování
3. Popis a charakteristika ve vypravování
4. Vlastní písemná práce žáků
5. Práce s ukázkami žáků – řízená beseda

Ročník: 1

Anotace:

Učitel vysvětlí na ukázkách vypravování pojmy související, zopakuje co je osnova. Poukáže na vhodné jazykové prostředky použité při vypravování. Zohledňuje vědomosti žáků se specifickými poruchami učení.

Žák je schopen napsat vypravování na téma všeobecně společností přijímané / prioritou nebude opilství, zneužití THC/. Umí užít vhodné jazykové prostředky a pochopí pravidla psaní např. jsem, když, užití správného psaní přímé řeči. Je schopen napsat souvětí.

Použité zdroje:

Kvítková, N. - Helclová, I: Čeština pro učební obory SOU, SPN, Praha 1997

Štěrbová, L. – Vytejková, O: Český jazyk pro 1. až 3. ročník OU, Septima, Praha 1998

Autor: Helena Kalátová

1.9.2012

1. Ukázky vypravování

ČJ pro odborná učiliště, str. 29, Oto Pavel, Jak jsem potkal ryby, ukázka Černá štika

Čeština pro učební obory SOU, str. 49, K. Koževníková, ukázka Aby řeč nestála
Pravidla českého pravopisu.

2. Po přečtení ukázek vyhledáme část textu, kde začíná růst napětí a začíná dobrodružství.

Všimáme si užitých výrazových prostředků, členění na odstavce.

Sestavíme osnovu s důrazem na základní pravidla vypravování a to:

Základem vypravování je děj / se zápletkou a jejím rozuzlením/. Vypravování má ostatní zaujmout, nesmí být jednotvárné. Volíme rozmanitá slova k výstižnému vyjádření děje. Pozor na opakující se „ Jak jsem, tak, když.... zvláště na začátku vět.

Jazykové prostředky:

-výstižná slovesa

-přímá řeč / zopakovat pravidla /

-přenesené významy synonymní vyjádření / V zahradě = octli jsme se v království květů a vůní /

-jednočlenné věty / V létě slunce, zeleň, voda/

-sled krátkých, souřadně spojených vět / Dítě spěchá, udýchaně klopýtá, zakopává o drn, chvěje se, pláče/,

-přirovnání / Má hlavu jako škopek/

Kde najdu vypravování? Běžné hovory, pověsti, pohádky, povídky, romány, reportáž, fejeton .

3. Vypravování bývá prostoupeno popisem včetně charakteristiky a nalezneme i prvky výkladové.

Přečíst ukázky z ČJ pro odborná učiliště str. 57, Jací jsme. S. Rudolf, Konkurz na anděla, M. Švandrlík, Doktor od Jezera hrochů/

Hledáme charakteristiku osob, všimáme si jazykových prostředků, kterých bylo užito k popisu.

Cílem charakteristiky je zobrazit důležité povahové vlastnosti, schopnosti, dovednosti a záliby osoby, bývá spojena s popisem. Popsat znamená postihnout co nejvýstižněji osobu, věc, pracovní postup, prostředí tak, jak je vnímáme svými smysly, jak jsme ji viděli, slyšeli, cítili. Jde o to, aby si popisovanou osobu, věc, mohli i jiní představit a proto užíváme i násobně přídavná jména.

4. Vlastní písemná práce žáků

Námět: Zajímavá příhoda z tvého života či člena rodiny.

Výlet, na který nezapomenu / letní aktivita VU?/

Příhoda s domácím zvířetem.

Kde/kdy/ jsem se nejvíc smál.

Co nechci, aby se vrátilo.

Rozsah 1 listu formátu A4, časová dotace 2 vyučovací hodiny. Konzultace v průběhu psaní vlastní práce je možná.

5. Řízená beseda nad pracemi žáků, hodnocení

1 vyučovací hodina

Autorem materiálu a jeho částí, pokud není uvedeno jinak je Helena Kalátová. Při zpracování využity výše uvedené učebnice.

Tyto materiály byly vytvořeny za podpory spolufinancování projektu a fondů EU.